

РОЛЬ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПІДГОТОВЦІ КЕРІВНИКІВ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Должнікова О.М.

Національний фармацевтичний університет,
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації НФаУ, м. Харків

Післядипломна підготовка керівників фармацевтичних підприємств здійснюється нині в державній системі післядипломного навчання спеціалістів фармації. За останні десятиріччя було оновлено як концептуальні засади підготовки і перепідготовки спеціалістів, так і конкретний зміст навчальних планів і програм.

Організація та економіка фармації як навчальна дисципліна поєднує не тільки різноманітні аспекти діяльності спеціалістів фармації, але й соціальні та економічні явища, що відбуваються на етапі формування вітчизняного фармацевтичного ринку. Тому для викладання дисципліни необхідно торкатися питань економіки охорони здоров'я, соціальної сфери життя, а також законодавчих актів. Формування ринкових відносин впливає на мінливість цих напрямків і тому виникає потреба не тільки в постійному доопрацюванні та перегляду навчально-методичного забезпечення навчального процесу а і в плануванні позааудиторної роботи зі слухачами.

Психологічний стан робітника практичної фармації, який приїхав на курси підвищення кваліфікації, виступає в якості важливого суб'єктивного фактору, який визначає успішність та продуктивність його діяльності у сфері навчання та спілкування. Тому на першому етапі перебування слухачів на кафедрі управління та економіки фармації інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації НФаУ проводяться початкові збори, на яких присутні всі викладачі кафедри, проходить знайомство зі слухачами та викладачами і в цілому з інститутом підвищення кваліфікації. На зборах доводиться до відома слухачів як поставлений навчальний процес на кафедрі, хто з викладачів буде працювати і т.д. Потім на протязі навчання ведеться "Журнал обліку відвідування слухачами занять".

На протязі навчання плануємо і проводимо роботу згідно з планами кафедри; організуємо і проводимо збори, зустрічі з ведучими вченими університету (з ректором, проф. Черних В.П., проф. Тихоновим О.І., проф. Дроговоз С.М., проф. Павлій О.І. та інш); залучаємо слухачів в проведенні конференцій, вечорів, фестивалів; координуємо роботу з Культурним центром НФаУ; створюємо нормальний морально-психологічний клімат у групі.

Актуальність впровадження основ психологічних знань в програми циклів удосконалення для фахівців галузі практичної фармації, на нашу думку, зростає, у порівнянні з іншими галузями, через ряд причин:

- висока соціальна ефективність - вплив на широкі верстви населення, веде за собою підвищену відповідальність за наслідки цього впливу в конкретних соціально-економічних системах: організаціях, установах, суспільстві взагалі;

- фахівці галузі в більшості виконують великі обсяги зовнішньої інформаційної роботи: через спілкування з відвідувачами, медиками, діловими партнерами тощо; отже їх праця характеризується підвищеною психічною напруженістю і вимагає відпрацювання навиків ефективного відновлення свого душевного і фізичного здоров'я через усвідомлене управління власною поведінкою.

На кафедрі УЕФ ІПКСФ НФаУ протягом тривалого часу проводиться пошук методичних підходів щодо забезпечення слухачів циклів підвищення кваліфікації навчальними матеріалами з основ психологічних знань в межах курсу управління та економіки фармації. Саме цей курс надає можливість із усієї маси знань по психології зосередити увагу на інформації, необхідній та достатній для управління на рівнях окремої людини, робочої групи, організації в цілому. Він спрямований на розвиток і вдосконалення уміння запобігати руйнівним ентропійним процесам в живих і соціальних системах, а також на поліпшення якості їх життєвого циклу.

Природно, що конкретний зміст навчальної інформації, особливо в системі післядипломного навчання, має відповідати конкретним професійним і особистісним потребам фахівців. Попередні дослідження інформаційних запитів провізорів, які підвищували кваліфікацію на кафедрі, виявили предметну їх зацікавленість у визначеній психологічній тематичі [2]. Зокрема респондентів цікавили такі питання, як: досягнення психологічних сумісності і захищеності у спілкуванні та взаємодії, управління конфліктами, ефективна реалізація лідерства тощо.

Подальша методична робота проводилась у напрямку опрацювання конкретного змісту матеріалів відповідно до груп спеціалістів, які працюють у подібних умовах роботи та вирішують більш-менш подібний спектр психологічних задач у своїй діяльності. Таким чином для різних циклів – передатестаційних, спеціалізації, тематичних, та для різних спеціальностей - "Організація і управління фармацією", "Аналітично-контрольна фармація", "Клінічна фармація" розроблялись індивідуальні складові елементи і навчальні модулі з основ психологічних знань, відповідно особливостей контингенту та конкретних задач циклів [3, 4].